

ACC. N:R M.10310: 1-81.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ellida Ohlsson
Härad: Vimmerby Adress: nr. 5 Tröstorp, Skurup
Socken: Skurup m. fl. Berättat av:
Uppteckningsår: 1947 Född år 1889 i Skurup

Textiliernas användning. s. 1-81. N.M. 9.

Nord. Museum

Svar å Folktioarsarkivets frågelinje n: 9 (uppl. 2)

Textilernas användning.

Bordtäckor är en benämning som är skänd här, på småtten
 Täckor lagts å ett bord som det duk, iblandt man namnet Täckor
 var det ett "sängtäckje" på bord. På bordduk kan man näm-
 ligen ända från relikviefäst, i ständspersoners hem ing ämnar
 tidigare använt Täckor som bordduk, å större bord som pyd-
 nadsdukar. Sådana lämpliga Täckor oftast är kalogla kan näm-
 ligen varit mycket iblandt förekommande. Även gamla skolor
 av gille eller vilke ha använt som sällbordsdukar å bruket
 kan fortplantat sig från ständspersoners över bondhemmen å
 med till husmanshemmen fast de äldre bondemännen till en
 början ansåg sina fina bestyckade Täckor å skola på sina
 ett bräda ut på bord å även gilla ibland. Så kunde man också en
 tid vid början av 1900-talet ha liknande stora Tofs försedda
 dukar av yllejasa med allz anspråk, samtliga med de
 bräddade banderna av samma material. Även sådana du-
 kar så fyllt med Cordor i ylle å vilke förekom i värdens hem.

För att benämnas duk i äldre tid, 1800-talet, måste det vara en
vit duk av linne utestående avsedd att breddas i bredd vid mål-
tet när det var tvärt eller kaler. Någon kuler duk har jag
inte sett men kan tänka sig; bråk i trumströme i allmänhet
för 1880-90-talet då man började säga kuler "jude - dua"
av bomull med blommor i flera färger med ljus eller mörk botten
att pygga bröden med när de inte användes, grannligt dukar
i drömande för ströme ofta runda dröms - eller sats bröd, ett
ströme slag bröd kunde även i enklare hem få en sådan duk när
judea ligger till efter. Då vid ingången till 1900-talet började man
också göra våra kuler dukar mest i vitt eller av bomull eller
kattgull (även sängtäckor av samma slag); drömt dukar eller
o.k. fattigmans drömt, drömtströme; 4-sols med varnansat strö-
mer; ojämn teknik. Men kunde man då i tiden på 1880-90-talet
våra riktiga sängtäckor i ståt var o av bomull eller gam; för
färga blott o vitt, sommar vardags täckor, drömt o allmänna drömt
satta eller sommarstugor möblerades o fick strö bröd runt på
golvet omkring reholshiften som mycket tärpakt beträffande

Tiden 10-20 år, fick detta bord sin uthängande duk av något av de nämnda slag, Tische, schal, nydd, vadd eller jändig brott duk & när stagan blev underligt utbledd i syn av lute man- rum; stället för "folkartna" fick dess matbord så den duk efter att f.d. sängatische. Då hade i regel ständigt samma för samma an- delsmål efterhåll de gamla Tischen som såldes i auktioner efter äldre personer; flera är & även lyckan förvaras en del av den riktigt gamla av detta slag.

Stambordens = långbordens dukar; äldre tid var de hemodlat hemman spunnit lin parat varf som inslag. De var av längd & bredd så att de passade till bord, som ju då var precis breda. Jag äger själv tre sådana dukar, en är vadd i diakt i 10 skift, en i jättgryn & en i Östfyll (man sade lin dietyl). En utsliten så- dan duk har ju nästan som var vadd; vad man i senare tid kallat knäpp vävning ett slags bordsbunden byst. Enklare dukar hade endast grova trådar med jämna mellanrum i slät väv. En sådan gammal duk i mitt bordsrum som min morfar haft under från sitt hem i Jämså i som var från 1800 Tälts byrå var

4.
vara i uppsprång som ar de gamla kallades för britts biler. Likhanka
jarna på samma tid o ar samma ursprung, liksom det här i
mitt minnande den funnits likhanka i gästgörelse där
jag upps nämnade. En sådan duk jag sett var värd i något i
den minsta 8 solvad var den flera slags utmärskta fram-
trädde. Ledservnad eller damart var en teknik som förekom
i bostäde hem där man var "veluppte" till vora o i kungärdar där
särskilda värpiga koller som ständigt kolla på med värvnad
ar alla slag i var kompetenta till all slags värvnad som före-
kom. En sådan värpiga som gifte sig eller annan blev sin
egen kunde bli en tillgång för bonderna när de ville ha något
gult värt o även ländiga husmanskorinnor med lust för
värvnad ha lust sin utmärskta gorm att i sina egna hem itag-
ning framman värvnad ar dubbelg. Träsen, gärdarna i sinna till
fruktade ofta i rosenäng samt annan ankla värvnad med
betalning per alm. på in i vora dagar. När bond dotter
under 1800 talet, då allt tillträdde: rummen, skulle gifte sig
o i hem gift ha allt vad hem för både sitt till behöva ar på de

såker, linne, duktyg, säng i gånghälsan, jock man leja kjolar till
barnad i den man man mår hem med i hemmet.

Fäst det endast var vid gillen i lögerna man i äldre tid an-
vände duk på brödet både man i lade älsade dukar i även
reviersten iklädd i ränder. Det var red att samla i kristen. Det
var ett kapital i att bovis på flit i företag samt i att samla
kvinnor som samlade Textilier av alla slag antingen i samla-
det skule i att det skulle finnas mycket när det blev bo-
uppteckning efter dem i mycket att "håga på boppen" hålla auk-
tion på när de var döda. De kunde pojke sig där i i våra
därfri en del av ett liv. Men skulle förnya sig i be-
kommen dem i deras flit när de inte längre kunde ha några
glädje deras i man kunde på plocka fram i bröda att för den
allt vad det de samlat när de blev gamla i sängliggande i
de pojke de sig där. En mycket vanlig inställning hos 1800-talet
barnmor och medelklass i i vår när i vår småfolkens kvinnor
även när de inte hade några egna anföranden att samla på,
de "samla till ambition". Detta samlande var ett drag hos folkhet

6.
som var i framträdande att det är fullt befogat att det särskilt
framkallas kätet som det särskilt bör att framträda just
vid det gällde Textilierna. Man nämnde sådana av alla slag
även gångkläder i gång linne. En stor begravning med många
öja - skulpter, en lång rad kätet flera rader med Textilier i
en dugg bouppteckning samt clarefter en auktion som drögs ut
i hela eller flera dagar för Textiliernas skull var något som hög
nade för många gamla personer i Träse 1800 Taler ut alltid var det
någon man ställde för sig som exempel där man själv varit med i
som man ville att det skulle likna eller kätet och kaffet. För
barn fanns i kätet ständigt för att dessa skulle komma att
i många buster med Textilier med sig när de satta sig i
Tälade gäma om att den hade i kätet fullt tryckt med sig i
en annan kunde de haft flera, en Tälade att önskade varande
Att man drucke till gilla alla liggande braddes duk på Tälade
brudet men när det annars endast var ett par tre gäster så
det skulle drucke till lade man antingen en mindre duk på
en annan av lång brudet eller en större serviett på med.

måten enda användning man hade på remitten för. Men man hade dock mest än det som var bättre dukat ut sådana intimare gäster i det mindre klaffbordet där med någon mindre duk eller större revider (smitt) även ett bara på en hand. Komma i fråga då större revideren o karaktär utg. omveris använd för samma ändamål, på att vara en sekunda som kunde till föring. Långbordet övriga bords ändra var den mest betydande i det som inte i fråga att dukas till gäster vid medel bords ändra där var tyggjermanneas plats i rummet dukade man inte ut. Skillingen på "öste o väste brenne" var thurst marknad även i vardagslag. På förklar det även vid tillfället, att på stämman om den väste brennen var något medrättande i alla händelser och så på som i rummet, på på dessa som var något aktiva. Långbordet = Hambroes dukar täckte hela bordet i vid fullständigt dukning användes de skellan måltiderna som endast vid jul dukas på bordet, julstämman vika måltid till man på stå på bordet maten över.

När man var år 1885 som nyligen måltiden i minskade lasten

använda en enkel duk på bordet vid måltiderna i vardagslag
för att skona bordets målning / förr var ju stugans bord skum-
brädet) ansågs vara en grammatisk förklaring i man kom
att förstå sig. Bland ständsjuksamma betraktades ju så o där
kunde man även bli vid revidering, men i det närmaste var
revideringen för kenshabet i tjänsten två vett skilde saker, så
vett skilde som gärna tänkas kan både beträffande motparten
som revidering, oftast vilka efterlikna ständsjuksamma och ansågs
för opassande i klippad ordet så gällde i överklagande re-
videring, "klippad präja dom" i "klippa gå på jul".

Endast när man saknade tillräckligt långa dukar o. s. v. när
man skulle duka ett bänat bord av annan dimension än de
man själv hade eller när man safta två bord tillsammans sken
vade man så att man hade två dukar samman i något in-
över varandra, oftast lägga en vit mindre duk överpå en hu-
vit, ofta mer än något som kunnat förekomma i man tre
när bordet fått ständigt påverkad påverkat duk. Längre dukar
kan vad jag vet inte förekommit utan ifall kunnat

ACC. N:R M.10310:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hant så tryffligt att man inte ägt något att budopi vid te-
en begravning. Ofogt hade man i ugel i gårdens famus
då i ugel öfverflöt av oansänt dubbtyg som betörde kom-
fram, visat i blasar upp i en trätt någon gång, kunde dock
också vara till största delen orykt dubbtyg. Det fanns dock ännu
bändeken där man endast gått in för ett litet ~~Bukar~~ men man
var av linne i vadmalsränder, rängblått i tröcker i rina
birste - färlar men mer än man ansåg sig behöva hade man
dock i ett bändeken.

Levrietter brukade man aldrig bland svenige men till
vad de var arsedda till i jag minns mycket väl när man
började druka med levrietter omh. rekelsköften. Den första gången
jag minns var vid en begravning i en bondgård. Långt bort
stod druckade i stugan för de kvinnliga gästerna i närmaste
stället så och i sommarbarnmaren i i sommarstugan för
hularna, vid varje hvarit stod en levriett bruten i form
av en båt i mellan masterna var blommor i stickorna. Gästerna,
merit vanligt enkelt gammaldags allmoges folk benäddes

grammatiken men att inte den nämder ingen av dem, det skulle då
aldrig fallit dem in de stod till pyntad ansig. men, både en
made- en stora-näsdak (primmar) som de bedde i knäet, en
rösthild näsdak med nytt som endast användes för detta ändamål
som redan näi nästiden var öfver alla behöfva knäet
i som skulle göras hem, högknydd, en sten vit knyt näsdak
alltså. Endast de ständspersoner som var med sig men ou-
vietter i ansände den i den tittade man på. Det dröjde
dock inte många år innan man snart sig därvid. Perriettarna
i den nämnda gårdens var av samma slag som broddarna
i den av 1500-tal datt i dament; kullime, perriettarna av som
med stinlek som nu länplig stinlek att byta i primmar; stin-
ten hade nästas värt dröglighet, de var från egentliga stin-
Kälistrops socken i Jidda vid början av 1840-talet. Anmär-
de man ofta perriettarna något större ofta ganska stora i
en bestämmt sätt men ofta i samma dräktstilar som dräktarna
när de var avsedda för samma bruk. Men använde ju också
perriettarna för olika ändamål i som mindre dukar.

Märkning av duktyg. De äldre duker jag har ännu mycket
enhelt märkta med krossstyga med vitt gam i det ena hörnet
i det förfallna att lika väl ha kunnat vara ett mans som
ett kvinnans initialer, det troligen som man arbetat
skulle bli ägare när man vände åt baksidan. H. H. eller O. P. kunde
det stå helt enkelt utan uttydning. Den som samlade på
hög, åt andra, till auktion, var naturligtvis angelägen att
kennes namn skulle finnas i allt om än så enkelt. Den man
som varit kunnat arbetat ihop duktyg så man kunde duka
ett fint efter den tidens red under ett bord hade man också både
att alla reorietter med stora vidlyftiga dammar plätade
namn i plattsom med vitt gam, ägarinnans, närliggande
i stort slätt år 1800-talet dominerade stora vidlyftiga namn
i vitt i vitt i allt linne, duker handdukar lakan i mycket
helt olika de äldre män ryddade med vitt eller vitt gam. Fuga
symboler vad jag vet, kan dock ha förbannat de gamla
märk böcker jag har på 1860-70-talet är inte på sedent.
En briggmans skjorta: brudgummens skjorta därmed kunde

ACC. N:R M. 10310:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ifland, långt ifrån alltså, ha ett mycket vidlyftigt utstyrd
mann o även i öfrigt vara mycket arbetad. Den var en gä-
as bröder o från början till slut hennes arbete. Den kunde gän-
mas o sist bli ägarens föra - skjorta. På jule t. se min man
när han dog 1918 var brögge mans skjorta från år 1853 på
nå. Han var då 93 år gammal. Den hade endast ett lutt kulst
rätt korsstygnsmann, initialer mitt på bröstet medans för spinnad
men stickningar reka i i sig och med knutstygn, triangelarna
i bröst - "muntagga": kantarna i den breda brögen o de vida är
männas linningar, muschryckningar vid axeltyckarna o ett minit
rätt galla med till: spinnad o spinnad, nytt allt med kunnas spinn
syttid. Min manns brögge mans skjorta därefter från år 1845
som var sydd i samma stil hade därefter i hela bröstet på
ömse sidan en spinnad o ett stort ar bädd i kanten om samat
fält. Därinnan stod det: TRULS HET FARMIN

Om det är mer rätt ordet
med ord sådana minns jag
inte om han endast varit

Per HET JAG

PTS

Sittat nytt efter egen fantasi.

visa ungefär
hur det tog sig
ut. Fyllde hela bröstet
nytt med rätt gamm

ACC. N:R M. 10310:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Förnings dukar = karaktä = kläder att byta om alla vecka
 i ett hushåll i, ett vecka om förningen m.m. har förekommit
 enklare kläder i vittig väs blått i vitt i renare tid & vid
 vardags tillfällen. Vid högtidligare tillfällen s.d. när förning
 bars till någon samhällelig tillfälle, barnafest, bröllop eller begrav-
 ning hade man vita blö oftast av vit linneväsk med
 invända grövre trådar eller i gasirgen eller annars eldsvä-
 mad. De tycks ofta ha vänts på undarna av en rädsla där
 väven inte blev helt jämn eller beständ långt komde
 på. Där flötade man en spars av trådar av räckans ändar
 "gerstahä" sjunde-roser, linnebjärter c.d. Som helje för en
 på ömtålig del av förningen som en spottkaka använde man
 på 1890 talen ett mjukare, lättare & mera följsamt blä. Då
 var de stora (ca 1 m i yttkant) turma vita blän som kom
 mer förut användt när de var på begravning & de stora blän
 av tyll oarbetad eller broddad som fanns kvar, som kom till
 användning. De stora vita rockklän var av fin vit rocka-
 duk med en ganska bred färd i talrik förekommande & fanns

i alla hem där medelålders kvinnor fanns då tiden när de
avvänt inte lög mer än några ti tillbaka. Något armar är
svart & vitt fick inte förberedna varken i samband med en
förning, till begraving, eller blöddeskrifter hos de som bar
fram förningen, mycket unga med det & så snart man fått
inbjuda till ^{förberedning} eller bad om att någon dött klädde man sig mör-
klädda till begravingarna var för. Beträffande förningen på bar-
man mjölke till såväl första som andra dagarna gäll, bars:
lekensker med tallrik med i bors bunden band smockebän
över att bära i, & man undvek om möjligt att binda i ett band
varin beklöft gam ingick, smocke-bän hade man flera breda
flätker eller vände av ullgam. Man kunde dock även ha
mjölken i kopparsparr med lock. Vackert släpade & i
ströte möjliga män osynligt öppnade & uttaga bors
en eller flera höjde också till förningen & så "smockslädd"
mörst vacker upplagt och släpps förning i "smockbagg" - runt
raskt med det, & konstnärligt utserat, pring bad, att pring
mörst kunde beklige vara en konst & somliga en rikliga
där.

137
 Jesso skulle vara myggt inlagda i något rent & vitt
 karaktärsminstred i något färg. Det allt var ordnat i för-
 ringsboken överblickes det så med ett karaktärs, papper
 som ju aldrig i några för i tiden. Vårn skulle ju till & var
 det inte den nämnda spottkasan, som nog inte var till de
 äldsta bekräftar, så var det ändå bara ordnade i för i
 det hem som bestod den överblickta med något blå. Till
 ordant drogde revier och så bra, den blev inte ha
 samma vittrare i visa när förningen packades upp i gillesgä-
 ren än den andra, man kunde göra jämförelser när tillfälle
 gavs, & gjorde det med. Givet som förning var inte brukats
 här i tid som någon minns man bland de gamle som gick
 bort vid rekrutskiftet förefaller det som det inte var helt o-
 hämt då ett ord står inte alls och hade påminnande: "inlagd
 kan vi säga som en grön, den & bara inte så extremt
 i gille" & förningen som hade med grön i ti gilles. —
 Den ockert insrepta & hoplogde förningen blev så en eller
 två minns prästblodda om det var begravnings, till gilles
 gäver

16
dina någon av husets kvinnor hade nog göra med att ta emot
o traktera de som kom med förning, man skulle också unga
hitta ut på vilket som var var i ens o så skulle man om
det var begraving visa bellet, det borde till ut förning bå-
renskapskulle bjudas att "se lied" en ära som inte fick glömmas
men som man när man var i sin tidigaste ungdom helst in-
skreds att man skulle glömmas när man då stödkrets med
förning fast det ä begravingstidpunkten de ofta stod "förning
undan bedes"

Till barnsängs kvinnan gick grannkvinnor o släktingar
med "bar leja" i senare tid, slutet av 1800 talet i regel
plasten o saftsoffa, bruket i julei bruket i var rätt klä-
della eller rensat för att "kåla jorhen", förut vid mitten av
1800 talet i något framåt var det ägga-ma - äggmjölk
troligen med tilläts av något spet då det sagts att det
kretsade i därför inte säga med blida ögon av läkare
i barnvården i nog därför måste överges. Kvinnas måste
ju smaka på allt. Vanligt var att man levat sådant som

inte skulle "skadas" & jämföras med andra i ett knyter so
ett blöde som också kunde anses som den lilla blöde
så knöt man också i ett knyter av handelsvaror & som
man myllar ut lin & vad som trådar. Det sådant knyter
av ett blöde eller ett rullig nedsatt hade man också
sin matsäck när de var "ute i ochje" d. o. s. i stadsresen
för gäddarna eller för sig själva & var borta från hemmet
hela dagarna. Var man ute på arbete & hade matsäck med
sig hade man en tröja, socker eller tröjor av linne, kunde
kallas vit & mygg & tröjor, den var så lång att halva knu-
ret av linna eller linnen kunde tröjas in i en ända & tröja
svart & mörk, av lin, i den andra. Den hade sprunget
mitt på & där vreds den om & där vilade den mest av alla när
man var där. Det var den vanliga matpisen intill 1870-80
till & den hade brukats sedan äldst tid, under hundra
dagar & kunde den de textiler som inte räknades i något
väsentlig linnens eller linnen linnen & inget linnen
räknade den heller fast den tröja socker var bredare & tyngre

ACC. N:R M. 10310:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en sak sålides som ~~en~~ minst lika viktigt att Laga med när
det gäller hemmans Textiler intill 1900-talets ingång som
någon annan kan de inte längre som till användning
för det ändamål de var avsedda för användes de för för-
böring av allskilda små förändrar tiller Tex sammanfläta
de linbohar där som bildade en rundel lagom gick man i
jorden så kunde yttre och flera hemsar, var enda 5 så
påsen längas gränsle över någon stäng. Li minns jag från
mitt hemdms hem på 1890-talet.

Vid större arbets lags medförande är mat eller när man gick
till den med mat o. s. vid Tröpputtagning använde man
också karaktä eller andra kläder att speja in i tjölja
över maten med, papper förklarar ja aldrig. Skatten förklarar
ofta i halukrugar, det kunde vara en sk. skäppning
med två öron en vid syn som böjts i förb med näfjörar
samma lag som användes till flätningar. Färskilda krugar
också använde som föringskrugar i halukrugar så användes dock
även. Vid mat är hade det i tröskor alltid med något blä.

Något tröskte att samla ihop förningarna på vid begäran
kan jag aldrig varit nämndas i katten bärtrösk i staden
som sådant användes att labbar. Men en människas be-
died lades att labbar över lifet i när man efter vår tid,
samliga fördrag och kortare andra en längre oisamliga fall
tid som den dode näst rätt på de kan eller kan en ridd för
shundid, tröskat i bytt timme på den stide lade man ett
labbar på ett långt bröd i det rum som skulle bli lifrum, nö-
gen kunde lades under labbar för livvarden, den dode lade
till i alla med en psalm bok som stid för labbar i med akt-
givande på att kan inte som att titta gjorde kan den de
alla senare tröskdes det att den kan tröskde på alla i varje
fall någon av de närvarande mest skulle följa efter "kan
titta eller den eller den." Ina-skjorta eller -särk samt sky-
delapp hade äldre personer i regel haft; beredskap i
fena är i anförtröst någon av sina närmaste kan den
var att finna. Med skydelappen, en linne lapp av en stam
marduk eller handdukens stulsk, var man mycket noggrann o-

ACC. N:R M. 10310:20.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var det yngre personen som stötte in den äldre kunde äldre
personen annu ganska långt in på 1900 talet se efter så
den inte gränts bort i lägga det in om ingen jarns.
Det ansåg att dölja den äldre bygga o jarns den inte frade
mer att den äldre kom till baka, har jich ingen ni given
den förut. Jona-korsen kunde i den i den de gamlas lik-
plagg o kvinnorna stichade gjätra vinn o makens jona-
korsen (= thumpen) no vitt gam som de gjätra spinnit.

Spekar o namn jich inte förkomma i de gamlas lik-
linne det var fa/inglighet o som pödaat vann lyrt, jarns
namn sprattades de upp o man kunde citera psalm vers o bi-
belord som tillämpning till.

När den äldre så logts tillräkta på brudet beddes att bättre la-
kar över så att det helt dölde liket o den jich det vila
tills man kunnit på hrist gjord, mått till denna tryk med ett
rune. Över jyllmigen i kristen beddes ett lakan o i ett lakan
blöddes liket innan bryllödet mot slutet av 1800 talet
kom i allmänhet bruk. Min minnen som dög 1895 blöddes i

lakan men skal dräpa ändras det. Över likets ansikte
ledes en vacker veckad duk af fint vitt tyg, veckad i
fjäderformigt strälrande ut från mitten. Över liket
i bröstet breddes så ett lakan som ligger på när liket
skulle ligga på jorden rättare sagt när gästerna som-
lades till begravningsen. För alla fönster i ett sorgshus häng-
des hurets bästa lakan med spetsen när sådan fanns, eller den
breda falten uppåt i medvetenhet om rummet, slätt så att
de helt täckte fönstret i försänkta alla rum i skyddning då
det för var tjocka linnetaken. För att på ett bättre sätt
kunde man vika upp ett av de med linnet något i första det
tillfälligt. Först i omedelbart efter dödskallan upphängdes
lakan för fönstren i det rum där den dode skulle "stå li"
dessa skedd så fort att det kunde vara första tecknet till
att någon var död i huset. Om detta kan nog utlösas att man
måste ha ett visst logik av mygga oavvänder lakan att ta till
i det var ett jättestarkt bevis om man ej själv ägde nog eller
måste ta till avvänder lakan, ett tillfälle att bedöma kvaliteten

hos gärdens linneförädd öfver jämförelsen med andra jämställda
Det var ju också så att ju större gärd ju större förädd ut till ar
i ju flere förädder ut hänga för. I yngre tid kom man ju nyligt
sig med att låta gärderna stå ihop i hänga raktt men i låta
dem förbli så spridda ut för att så man öfver stöpa ofta på
de mysliga tecknen på mg i spridda. Även möbler, sängar,
skåp, bänken s.d. samt de stolar kistan stod på bänken med
vitt, blå i hängla ofta s.d. över ett gulten lönge mala med
träflätning. Lådan mala hängla var olika längd passande
till sådan parod ej endast vid mg var det i samma stöpa i
samma möbler som lik. hängla - likhängla. Överallt
var det vid begränsning vitt ar hängla linneförädd så även i
hansens mindre utrymmen där dock ibland lönge spridda till
lika, man gjorde så gott man förmodade i det en uppifrån de
någon stunden bruket brukade ar under för under även när det
gjällde de yttre tecknen på mg.

För hängla värande hade man särskilda för detta ändamål
varde mala längden ar stark linnevar ar c: 4 1/2 aln bred

23.
ö så länge att de nästan medel kistan ö upp över bäddens
med eller när man satte en kistan kunde flyttas över dörren
längs. Andarna användes med en i två platser som som
vara mycket pyntlig platser, "timaglas", "gärdet" "inblåsning"
eller annat i liknande, de var en pyntad för kistan samtidigt.
De värdes av släkt ringen ö mer och mer i den för
den var över förhoppning att man bestämde. Ett par liknande
som på 1890 talet ännu fanns i mitt hem var värda i iju-
ping, när kallet "bistillsbete" ö utgå. Ett par sådana som in-
till senaste tid, fastän användas för att ändring, fanns i mitt
närvarande hem var värda i gästgöran ö av denna var den
även fanns andra kistan "parad-plå" kankle. Över dörren
värdes liknande, den värdes dock alltid för sig själva de
de var i malare än värda i allmänhet ö i nästan alla
i båda när ö fanns vid ändarna. Helt som inte själv så-
dana kankle lades man. När man i yngre tid skiftade to
den liknande fanns bland de gamla tillhörigheterna kan de
ofta skingrats så att antagligen tages var sitt av den så här i

ACC. N:R M. 10310:24

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

med hem när de gavals från 1800-talet med guld bröt.

Bästförelse var kunnig och ständigt personell till i bland all-
mänheten till de inte förkommit för än i nyaste tiden.
I alla nyaste tiden kan man komma till bästa och bästa
av begravningsbegravna att användas i rummen där också hade
företag i nyare tid alltså blott med laker i nyaste och deko-
ration av levande blommor, grönt och ljus i någon lag byrå, brödet
vid bristens änden. Men hade således stilsat i begravnings-
i tanke när man började till linneförädd väl försett därför kan jag
konstigt gjort denna ordelning till nyaste för nyaste och.

Högaste, bänk, säte, stol.

"Både bänken bänken bänk" högstadest kunde man också
saga, hade denna så och den länstol, gommors stol eller, som den
och så skänktant kallades "jämne stol" som fanns i brödens stuga
och i ugglan och inte sittade i rummet. Benämningen
jämne stol eller högstadest kallade sig mig från den tid man
mot slutet av 1800-talet, då en barna föderiska aldrig fick fida
när barn i liggande ställning står sittande i en länstol eller

med stöd av två stolar & grampor för risten. Som älderman
redde eller av brödet gjorda upphörning hade dyga-ägedyga
Bänken hade bänkdyga eller gäda lik älderman stolar gäda
med stolar göinge över, gjord som ett medelvärt att draga över
eller löst på brett i baktill fastsatt med band, väggan hade
liknande täcke vägg-täckjed, som kunde vara en bit täcke
med från en vägg eller vägg-täcksvär, men också ett arbete
avsett till detsamma eller stolar göinge, lika viktigt som det täcke
Häbelugastänken kunde vara fylld med halva i bara no-
redd som ständigt eller tillfällig liggplats. Där fanns någon
dyga över eller endast en mindre vid huvudändan & däröver
ett mindre täcke nerstoppat eller kängande. I en mål, 7 alnar
bred länga blev inte plats för längre bänk utan där kunde den
högsta bänken ha endast en bänkdyga med plats under för
lilla diverse stömmen, trasor &c. När man sov i bänken hade
den både dyga i täcke som den sovrade & man kunde då
mycket väl för sova med endast ett gammalt "sänkle" eller "tunt"
"dygsvär" över halvan. Men lå i fjärdynen så bodde de oftast

över öronen. "Kunde det heta om en enkel vopstär eller jättigt/må-
sängställen. Kachelugnsbänkens täcke kunde vara likt ett
annat sängtäcke, ett slitet sidant som man måste ta
as en bit i mitten längs åt den det lats bäst eller
ett annat mindre i tre kryssade budda as en fallande
as täcke var. Det kunde då vara bäst as öppna stump-
gar eller annat krymmat stumgar högt i tung i den
teknik som väver var i övrigt, samma täcken värdes ofta så
att man trostede i glas vimevar med trimmat gar så att
nåtn bildades i regel med vitt eller guldell i svart ull gar
som ristlag, det var de samma budoossängtäcken vid mitten
as 1800 Talet i fram på 1870-80 Talet. Då kom bomulls gamlet
in i längare plats o de liknande täcken blev mindre, lätt
med nåtn i blått bomullsgam o kulit oftast vitt ullgar det
bomull i ylle var lika ridande, många sirl bänke som rulla
sängtäcken as rist-måmde slag kom till på 1880 Talet, då
ridande as 10-rolod dukt dominerade men det skulle vara ett
bättre o "ti kus". En bänkebygs kunde stoppas med fjäder

hår, lin-arfak, tiktopp, vinstopp o. d. Trälock i kakelugnsbränk-
farns inre för. Överdrager är "brennesbränkens" dynga brän-
de vara i likhet med en agedynga, stologöring likaså
men bränkens tjäcke eller överdrag kunde också vara en enkla
slag p. v. Bäste biten är en sliten tjäcke, en av restgamla
fällarnas bit från en tjäckerädda, de stöts upp o. det är nog
inlet en den bevarat från äldre tiden, stologöringen stöts
även liden i segel upp men något av den är dock kvar o.
som de varit i likhet med äldygarna, en gammal material
o. Teknisk men bradistiska till jag beskriva äldygarna
till utförligare då det utgöra det rikligaste o. bäst beva-
rade materialet. De ha funnits både i flamskronad
iselläkar, flössa, bräddar, opphända, runda botten, so-
rengräng, kors- o. tvärsom, flast tillsammans, mycket van-
liga, samt i plattsom tillsammans med schattisom bredje
o. kerntusom med allgem i vadmal, sedan enligan av vad-
mal eller rips i ennas läng ofta rött men även grönt. Spä-
nadsarfak, Tagel, brist o. lik kunde utgöra stöppning om det

ACC. N:R M. 10310:28.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en fast dyna, men vanligtvis var sig ett man hade spunnit på
den i stoppade in en fjäderstoppad dyna när man skulle en
vårda-åkdynan. Som ett exempel på åkdynan var talrika
fjäderkornet i deras teknik vilken jag nämna ett minnelse
stologöring var av viddskans var gägg. Tackit av uppkomsten
åkdynan från detta hem utstötta innan min tid armar var den
och som blev sig längre. Helt i mitt hem var fjäderkornet en åk-
dyna; kornstyggen i tvärsnitt, stjärnformade, minna bunt-
ne den blev uttalat 1822. En åkdyna; mycket tjock rörelse,
var fjäder delvis förstärkt, ett stologöring av minskat
minst; sålden av olika färg, kan ha varit en åkdyna.
I en gammal tid kan man en åkdyna i viddskans och i kals-
florss i i en annan gammal tid kan man minst 6 åkdynan
i samlock utom åroda, trä i viddskans, minst 5; korn-
styggen i tvärsnitt en vidd i något slags ut. i flatminsta
dessa stann ett stologöring i flors. Det ett par de olika
någa textilier just här. Flamskrivna dessa tycker ha varit spän-
samt förhållande här men aldrig så lite längre somat

ACC. N:R M. 10310:29.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

man kommer jimen man dem, de ha förkommit redan i Skinnunge
i "isfroppväven" var inte okänt för de gamla. Att hody var o.d. av
buddad badmat har ing förkommit talrik men de ha
inte varit av den varaktig lät som de varda i brösttyggen.
Mydder, grannläter har släppts upp i så ha inte "vånet"
varit något att ta vara på, kan ha släppts upp som bänksdyn
den den nyheter minde i vagnen ville man braska med ålders
up i täcken. Därför vill jag också nämna något om täcken
som kunde användas både i vagnen o sängen när det skulle
vara grannlät. Lik vardags var det först varit "tju luss" i
min morrens hem fanns ett ovanligt luss täcke i opp kända,
stjärnmönster i svart rött i grönt i ränder i med grön bård
o vit linsams botten vänd i. Besjö före bröjan av 1820 talat de
vareerstän drg. Ett i munkebälle, randigt i flera färger, minst
lika gammalt vävt i Jndberg var vardags täcke. Ett lika
vävt i Skinnunge alla V. Höllester jimen i grannlät. Ett i munke-
bälle i svart botten med minsten rändera Ring krabbs mäss
stjärnor i med taggar i grönt som bård i samma guld m de

ACC. N:R M. 10310:30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

många ikedjunnna, väst vid slutet av 1820-talet. Ett lönke här
i mitt hem i oroligt minsten, och ögrat utgåm ä vst linn-
botten är väst år 1855 eller -56. Senare övergick man den vsta botten
i opphållstiden i använde antingen flåfångat lingen eller
bomullsgarn därtill, men länd. vorkande fäng. Här har jag
sharpt ~~ögrat~~ ögrat Tiden ö g' lottat om de oräkneliga
rängtäden som kom till efter 1860 i annat material i annan teknik
olika minsten volym i 4 skift eller i 10 skift och, bomullsgarn
till varp i botten i utgåm eller redgarn till vorkningssteg, g'
tullen har jag här tagit med de tycke rängtäden som jag fr-
ut nämmt i som ej heller hade något av den vorkningsvärdighet
över sig beträffande färgen minsten i teknik som de till vänd
arbetare, tiden i vstlaka, vso ej heller vorkliga träform, man
skyddade inte tid i arbete när man ville ha något gämnat ut
braska med, eller att vstl glädja sig åt. Senare blev det vst-
nad av klänningstyg i olika färgen ö minsten i 8 vol som
blev vorknings vork ö även vorknad i olika minsten i fäng.
som lina tima till klänning vorkstyg i vorkstyg i vorkstyg

ACC. N:R M. 10310:31.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

varredes man här västan söga - vurm, då väste delen av de tråda
 klänningar var hemvävt & kostgärdiga som kom till på 1880-
 90 talet ja usg sedan på 90 talet var överflödiga, därmed
 talades det mest om prinn då kom tillsammans & den ena egg-
 ade den andra med övandeft som följd. Färdig vävt garn,
 bomulls garn, redgarn & mure indusiergarn & så fabriks spinning
 av ullgarn underlätade ja arbetet, det blev enklare & det gick
 fort enst vid man för vävt var vid, dock minns jag också
 ett monopo hunde skryta för varandra med att de spåra gån-
 nit både var i insteg till sin mans vednalskostym men
 jätt kändat på fabrik, eller spåra spinnit instegot till sin nya
 klänning på 1890 talet. Vid relativt dominerade industri-
 träpp (i klinsgarn som effektivt insteg) - garn till klänningstyg.
 2:an denna flykt. Jämät i tiden för jag nu återgå till de
 äldre vävna klän. Man kunde ha bränkschetter av samma
 värtäkniska som Olyvnera, dock ofta flera olika tekniken
 i samma längd, idlaka, umcke bälte, krabbarna & stä-
 cända tillsammans i samma längd. De breddes på bränkschetter

ACC. N:R M. 10310:32.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vid port ö hq tid. En bänk eller stol med just hade i regel
en den inte hade viten påstod en kalm eller rot, en uppstämde
kant, 3-4 cm mörkt mätt, men en bänk kunde också ha
plant lock över en lida som kunde vara försvings som
för dörren. I senare fallet kunde man bnda. just äggen
vid bänkens bakre sida.

Banddynor vet jag inte om man brukat ha kunde
finnas i hummen åtminstone i brdgärdet där jag sett
bandpallen med stoppade fasta putar av samma slag som
en akolyne men av endast en alms längd, tyfsten så breda
varade ganska låga stängda iöden vid gallan var under
använda åtminstone i 1885 åldern dock oföränd.

Vagnstickeren har jag redan beskrivit, de var i likhet med
vagnstickeren ö har ej utsläp på en dessa. Men tog den vagn-
stickeren ö den vagnstickeren man hade när man
skulle åka fäst, det var för inte på jämta stjärten där man
berodde, utan på det man hade att lägga i o breda på vagn-
man när man skulle åka fäst, det var det man gav att på

ACC. N:R **M. 10310:33.**LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

man fena skjutsar samtidigt. Täckerna breddades över den
här och där oegnar på gylles med när man skulle stå
ihop (hållarna ofta med en bunt hängande utifrån vagnen) och
breddades de över de änkandes knän. För praktiska hörsen
hade man nämligen täcken, "öja-täckje", "lappatäckje" eller "hunda-
täckje" i mörktäckje, vända om trasmattearna med
bunnspunnet i förmat liggande till vänster, kunde vara en näm-
re lin & höfttag. Mörktäckje & muggt trasmatte-täckje.

För att ge en föreställning om vad det fanns av textilier
i ett brudstuga vid mitten av 1800-talet vill jag här taga
med ett utdrag ur en bouppteckning av år 1851 från ett
ställe som inte kan stöta en att bouppteckningen upptar
av drygt 2 hundra 2 par i 4/5. Där står bl. a. upptecknat:

23 Täckor o dessutom bland diverse ämnen 2 Täckor till so-
forna brösttäckor. På sinas där 2 äldgryn o 5 stoltäckor-göring
o 3 putstyggar att ställa dem i förmatom änkans "doglige säng"
med tillbehör, vidtagt tilltagt i ugg, fanns där: 6 sovdgryn
5 undergryn: 14 bunnadgryn, 8 lakan men dessutom 6

ACC. N:R M. 10310:34

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

linneböcker med mellan 16 i 34 alnar i varje men endast 4 i ngott
det en sängklädnad o det sydda linnet. Också kläddes stin den
upptaget endast 2 döfta bröddukar o 7 reviderade men 16 alnar
dräll i ränder, tio dukar alltså, 3 handkläder o 1 barskläd. Det
är att märka att två dotter i gården gifte sig o fått en del med sig
endast några år förr. Också makens sängklädnad finns den 32 st
skjortan dräns 4 ar länst (de andra blängarna) 5 par linbyxor o 4 par
halvbyxor (sydda av linne). Också ylleplagg 1 svart klädesstyg o svart
o en av jernskäp (annars vanligt tyg för kvinnans svarta klä-
ningar, den bästa vännen var trossat) 4 blå (den vanligaste) sad-
malströjan med svart o 2 vita sidorna, 1 jals o 2 blå kapprockar
7 par stumps 6 par västar 10 halvkläder, 4 ritsen o 2 kottar.
Också kistlagda sadmalböcker finns den en på 10 alnar av
blått jernskäp sadmal, byxor, en likadant på 8 alnar, en
sängod sidan på 14 alnar i en på 44 alnar, den man vä-
duade till 29 riksdaler bant: 16 skilling, 23 nylsöcker står
också upptagna, även de lände till hemmans textilier o som
de skulle till kramen o där kunde bli försumat för jämförelse

med andras med och man också en viss rustig på deras ut-
förande. De värdes är visserligen grovt men starkt i mör-
rsväpet limgam, kallblekta tycker o. präktiga. De kunde pry-
das med mörkda levarer, sidorna är blåfärgat limgam
tycker i limgam är blått i vitt limgam, flätade i mörkta band
att binda med o. mer eller mindre vidlyftiga mörkgröna eller
enklare bara- eller bomärke målade i svart antingen ofta en vid-
lyftigare skabben med stilsbästare i siffror eller med en jätte
droppad i färg. Vackra mottosågar på mottosågar o. ett mycket
lapp-tycker-mulle tidiga över var något kromma både leder
av. Att vara, siden o. rönna eller på skjutna var på deras arbete.

Pången

Om sängklädernas antal o. förhållande, ett förhållande vid mitten
av 1800-talet för man ju en ganska god föreställning genom
ovanstående, o. där hade dock som namnet trä dithin utrustade
hört till fört. Som det var då förblev det beträffande säng-
kläderna i stort sett samma ut i de första förhållanden, det var
mest materialet o. utförandet som kom att skifta karaktär liksom

ACC. N:R M. 10310:36.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

notoriska är den arbets- & tidsbesparande bomullen, den blev frist-
 barm alls gammal i stället för lins- & blågarn i västefall i ullgarnet
 utbyttur till tuche- & d. delvis med redgarn. Och detta material
 växte som sängkläder i samma omfattning såklart ut som förut var
 av det äldre hemmet beundrade. I ständiga personerna hem i de hem
 där man följde efter dem i rader & bråk övergick man allt mer
 & mer till stickade täcken & madrasser & när 1800 talet var
 slut kom den nya sängutrustningen allt mer inståg allt
 efter som den nya generationen växte till i satta br. & där
 var nog bland gamla hemmet när inte de unga satte det rätta
 värdet på deras föraktade "ollna" prandylar i vassa täcken
 utan kaxade dyngarna i ännu som diaperi & bredde täcken
 på eller ibland under bordet. Det finns dock de som än i
 dag som är förädraga en fjärdiga av ylle framför allt tie-
 bat tuche eller enbart jiltan, varans makt är stor. Om de
 äldre säng- & vagnstäckerna är förut nämnda & som sängkläder
 att bäda på sängen för natten för värmans skull användes
 mycket de nämnda förskottade uttiga i svart i vitt eller grönt

ACC. N:R M. 10310:37

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trimmad gam som helt täckte limmsvampen men även andra klädda
täckes dugga. De tunnare täcken som användes efter 1870 i dräkt. d.
passade bäst som på sängen när den var upp bräddad, ö / i lufte
kom att intaga täckets plats vid brädningarna i ett täcke
meddes på för utseendet sken ö / för att lufka kom dyran när
den fortfarande användes. Men både säng- i vagns-
fältet, mest med ränder i grupper ofta i rött bomull & bomull
i grö botten. Dock kunde man också vara sådana täcken till
vagnar utan att låta jätta dem, vagnstäckor & vagnsfält.
En färskvinsfält försögs här med tyg som ett täcke i samma
mönster som ett sådant, vagnstäckans ränder kunde monteras
i vagnäng c.d. 1880-90 talets sängtäckor var som nämnt
är annat material än de äldre, bomullsväpna & ullgarns-
eller redgarnsinslaget framträdde lika tydligt om de så användes
i 10 solned dräkt eller i jers skäp med biddarna i mönstret
löst liggande eller i r.k. jättigmansdräkt, dräktmönstret i
spjällängsliknande teknik i 4 rader. Rött eller vitt "angolins-
rött" i något grönt ullgarn eller vägar till inslag. Men vadde

ACC. N:R M. 10310:38.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dock till både sådana dielmänster där instog (yllis) kom att
 dominera i ena ö bönullen i andra sådana ställen blev "rätta i
 vänga" på den (= rättsida i vängsida). Var man uppsatt kunde
 rätten laggas uppåt till "sunder" i vängar till värdet.
 Mycket vanliga vardagskläder under 1880-90-talet (de var nog
 något äldre, men dock tillräckligt i regel redan bönullegamlet
 blev allmänhet) var också minsterade men med mindre mörk
 än de äldre tyckerna i många fall, nypor nämligen, de hade bli
 varp i riksdant botteninstog, men i ett eller i ett i guld ul.
 gam eller redgam bildade minster på att man steg in i
 ylleträd mellan varje bottenträd i denna gick som pyra
 eller som träd och under trä i skiftades som man ritar var
 full. Blandligt många sådana träd såg både i vängar
 i bänkar på 1890-talet. När man kom att se ett träd i
 dielmänster eller annat som man tyckte om kunde man att
 eller att var antingen man behövde det eller ej, det var inga
 mästare sågas att det var en vurm, det fanns vid scholshifta
 massen av instelagda träd i värdet omkr. 1880-talet i en

konf. tecknings utdrag tyder ju framgå att det varit likodant
även i äldre tid då man gjöto färdig utbytt material
från bräjan. Vinner för värmad är blänning bygg var ju
som nämndt liknande, olika värmer material o färg behövs
till bredningen, karaktäristiskt för 1800 talets senare del.

Med wandynor var det nästan likodant vid samma tid
men var också förut, många olika i rändningar, i många
färger, vitt, grönt, blå, svart o brunt i vit senare också grå
vatten. Långam i senare brunnslång till varp o utgåmet till
inslag med inslaget till dominerande rättsidan, till kroppslaget
o till så det blev "jättstelt" fämskap.

Under eller mån-dynorna var för in till 1840-80 talet var
till i långam senare först med brunnslång o linninslag
i så till 80 brunnslång, mycket till rättsidan, fämskap
med 4 thäder i vitt o grått. Ju äldre var det var brunnslång.
Endast varper var rättsidan o de var oodent sen-
dote i varper var det var brunnslång, flera färger. I de äldre
dynorna är bara långam o rättsidans inslag var varper enkelt

xi si rätt att man jägade en mindre del av vargarnas i ridd-
hått som man hittade bland gräs i lag bara på i detta an-
domet, man i skida, med riddhått gjorde man också riddhått
i riddhått när man var på. Senare jägade man också till
omställning i riddhått något i riddhått (olika riddhått man)
som man körde i upp till, då fick man riddhått i gräv- och
men, riddhått eller brunt, riddhått i gult brunt, riddhått. Många
dynamer av detta slag men också med endast det riddhått
läm jag sett slitas upp först som dynamer och sedan som moderm.
man stoppade med kackelse, kackelse eller veterbrädd eller till en
brädd till riddhått endast brädd som den brädd kack-
sen i riddhått. Många dynamer som liksom riddhått i
kuddarna = riddhåttarna brädd är riddhåttens ylle vär.
alla dynamer hade gåntröskor av vävets garn i linmon.
dynamer i riddhått, dels av riddhått, dels för att riddhått riddhått.
De gamla som varit ena från bandmon att ligga i riddhått
till kackelse den man kackelat i en i kackelse i i den som man
vilja en riddhått, individuell brädd såg i gånna att man när

ACC. N:R M. 10310:41.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

man började lägga nerken på brödgolvet, lytta ut den lösa kal-
moss mot vandrassan, ö vill man hälla sig vett med dessa gan-
la kunde man få hälla i "ridda i de lösa bärgräs brossid ända
in över rethelskiftet med stöd av att dynorna för att inte
kalman skulle falla utåt. Omedelbart tidens sandade bergols
var det mindre mnga. Över på kalman lades så när-dynor
som var fyllda med gräs- och- eller i enkla fyll med löms-
bjöder. När vandrassan kom till var den som ovan sagts.
Vid invändningen hade man så två eller tre löv-dynor
av samma slag som underdynan i bröst undertrycket en
rektangulär dyna av ett underdynans material med under-
vår- ringott eller utan o liggande under kalman. Det kan
var framgått av beskrivningen att underdynan var låg-
randiga o överdynan tvårandiga. Ringotten kunde vara
som en enkel påse med eller utan huytband, man kunde vita
ridma ändan men också riktiga paradringott. pareri
med bred fyll (= tödd) lade vid ena kanten, tvätt stjär-
mönster i rött o vitt (kan gås 3 st sidan) i kanten botten.
"mellanverk".

Underlåkan hade man i regel ofta en grov rimning "bligams ö rhittelpå-lagen" men även "läser-lagen" förekom i det var sådana man längade för jorsten ö i örrigt använd man någon var dött. Låkanen var avsedda för trämans-bäddlar men i regel ganska bråta, man var inte så noggrann med om de räckte ända ner i "ben-enen", där kunde man men eller mindre på "spårke på cynevärd", men upptile var man noggrann med att de räckte att stoppa ner, ofta av misstag kunde att lägga ett låkan med den mätte pålsten upptile både de intet gott, det blev ofta på något sätt. Över låkan hade man aldrig för i brudens säng ö de första man skaffade sig i förredde med viskad mjöl eller mullerbeck eller både dessa, mest sluttet av 1800-talet, användes mest som parodlåkan som var nämnda i att pygda utdragssången med när den på dagen stod långt uppbäddad. Det kunde anses på ett liggjordsbevis om man trogick till "tjupstaden" vid skelshiptet i "lä mullen två logen" "di ligger mellan två logen liksom di pine".

ACC. N:R M.10310:43.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Till påminnande av att man blott visste man dock mycket
 väl att man skulle bidda sig i gjorden det också då.
 Yaldre tid märktes allt sångarna med ett outlett förs-
 styggsman i ett av de medre kören, öfvergifen i ett köm
 med sprundorden, endast ett r. h. k. märcke, k. märcke.
 Brudbröken skulle vara av bästa lärt = läres - lag.
 (lärt = lärd) där man så hava kunde, lärt hade alla kvin-
 nor som tjänat brude före 1880 talen, då län sitt ingick i den
 natura lönen i ju flera år de tjänat som juget desto flera
 s. d. eller l. m. = tjugo l. = tjugo av sammanutvunnen titen
 av brudet län, hade de näst de s. d. så visade län
 l. m. fanns inga l. m. på om också l. m. var fattigt.
 Av en av all. som också ingick i den natura lönen, hade man
 förtid även i fattigare yngre l. m. Hade man därför mestadels
 till förfogande för en rikning så kunde även de fattigare
 yngre l. m. på en ganska god tillit utrustning om l. m.
 i förmåga fanns att göra sig mytten med vad man hade till
 sitt förfogande utan tvist utlägg. Därför kunde de fattigare

44.
budsång på icke entlig utrustning när människorna själva
var icke entliga i de tjänst i borden. Det fanns natu-
rligtvis naturligt i bland den kunde det vara särskilt
mycket förhållande då krut anten om i ringaste laget.
En gång kom besiddet det således till den del på folk
jakter i husen i synnerhet som husen blev försedda
med textilier när den bildades i fortsättningen. Vissa yr-
kesmän i de fjärdingsmannens västan hade rättighet att
gå omkring i samla ihop ull - tiggare - ull i de gårdar
där den var till för. Fjärdingsmannens kringa var i sin
falle rätt när hon kom i "Tjude Tr" det var ingen skam
hon skulle förflugas i något ha lite men att hon var berätti-
gad till för jag behövt på en min när jag förvände
mig över den stora mängden av dyren i Töcken som fanns på
en auktion efter Per fjärdingsmannens kringa när hon dog någon
gång mellan 1912 & 1918 & alla kringas stupa kringdes på be-
per "de bristningar sakades" hon var en den som samlat på
som i bröjan människor i det koftigga "Tred" var material därtill

och det var ju inte detta det gällde utan brudsängens ut-
rustning, arrikringar från ämnet som jag inte undgår,
minnena tilliga ju.

Brudsängens Textila utrustning kunde således vara god gjen-
dast bland de burghare bonderna utan också bland småfolkets
annat var det beträffande fjöderna: bolstern, det som pröts, det
var ofta mest kvinnfjäder eller gammal vitad fjäder som hurspilla
i arbetarna, äldre tid. Upprättade pröts dygerna av gårdarna.
Fjäder i brudsängens stöd högt upphäddad, ja högre desto
bättre till allmänhet beskådande i bedömning för i de be-
de hem där bröllof färdes. Och man lärde sig därvid framgå
och så av en lek från äldre tid. - Och man lärde sig att peppa som
när man satt till bordet var som bålet utan samband med bröllof
eller bålet, kunde man ta det i rupper i hålla det riktigt uppi
under det man fjögade någon: "Gull höj vil Du ha din br-
da säng?" Den tillhögsade antingen måtte till med bruden högt
upp eller svarade hon: "Som upp till loftet." På skott de pep-
perkonnet genom att man blåste till om det i så högt som det

ACC. N:R M. 10310:46

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

flig på högt uppbäddad i den brudsängen bli.
 En sådan högt uppbäddad säng prydd med riktigt tacke pryddes
 överst med punderstoppen med pundern i en länst med hrm
 tet i tvätt brätt mellanverk; och i vitt vid en ändan som
 fört beskrivits. I senare tid ha brudens medlagt den an-
 vng som jordens ägnade broggenans skjutna på brudlakaret
 i stället. Över lakaret den i senare tid - lakaren för två
 sängen ha brudets eller förest med spetsen i mellanverk
 ett efter som moderna väslat från 1880-90 talen i framåt, även
 om man inte annars använde orsakade försäga brudsängen
 på 1890 talen med sådant. Då hade det visst bred spets i ett
 inmanfrån denna mellanverk i samma minster i stora plattor
 brudens namn med blodrader muscher i armar utmynkning.
 Högvis har vi namnen blivit allt mindre i mindre, öngott
 i samma stil. Liksom brudens ranson i lakaren i tinn
 i öngotten, plattor i vitt vid reholshitet i några år framåt
 och visade spetsarna öngott. Därefter som några år mer
 1910-1920 då kardagerbården dominerade bland de bästa som

brädsömmarna med i ena något de knypplade yttre i den
sömsbröda det kändes så rätt långt ner. Käfta yttre brä-
de man använde till pyggnad av sänglinnet redan under 1800
talets senaste decennium, men brudtåken arbetade man liksom igen
"hon nyss på sina (nå) brudtågen" kunde det vara liksom:
"hon arbetar på sin himngång". Där innefattades allt som
höorde till ett hemmets Textila utrustning så äldes tiden över
de personliga linne- & gångkläderna. Men hade visserligen på
ett talesätt som gällde nygifta som inte fick barn förrän de
varit gifta och på en: "Att springa är ett kvinnans ingår sag-
gan går, men den kvinna som följer denna regel var säker
inte mycket håller för något, det var inte att titta på."

På sin brudklänning fick inte en brud ny, så många stygn kom
till på den så många varger skulle hon få (eller så många tårer
ville komma att falla); äktenskapet, visst hon skulle bli kär
både kvinnorna. Detta om Textilierna i samband med brölloret
brudsånger.

och de gamla stolpa- & himlinge sångarna lades på söm-
helgdagarna

ACC. N:R M. 10310:48.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ett vackert "sönder täcke" på ö vid kungälvskan "pudestopp" med pudelbär - öngott av typ som förut nämnts. På intill 1880 eller så låga de fasta ofrånkomliga sängarna fanns bara bland de äldre. Vårdags sängarna som drögs ut från vägen, timmans sängar när de var helt utdragna, öblev allmänna under 1800 talets senare hälft, utgick ihop varje dag, vaddades upp på ett sätt ö bortsett ö staden där som kunnade till förs i en säng när den var uppbreddad så det blev vackert i den stads ytan, det mest som vaddades upp till en konst ut på sängarna och i stället var så täcket kom att vägas. Vatt ö jämnt men var i regel mycket fetare med denna uppbreddning. Täcket breddades avsett varaktigt över så att det höll sig i en lika långt ut vid sängens båda ändar, något ut om sängens bän i denna skulle bilden inhel vid gästarna så inte täcket kom att vägas den. Som till vardags kunde en kungälvskan med spets eller brodyrpyntet öngott läggas mitt på sängen ö bärna verk. Ingenting som kunde verka som neda fick förekomma i samband med en uppbreddad säng utom

när man behade, då blev det som väst därmed i man kunde
lägga de nygräddade bröden i sängen. Pungen kunde vara
den mest en husmansbrinna bändde sig mest om i en-
nig för husets pyggnad. På vändagen bänddes ett lakan
med nytt eller mellanverk (virket) ofta bänddes ett strä-
lakan (enda rättet att använda den på många ställen) för
över de väl utsläppte dygna som höllde något upp över sin-
gens gator eller i jämlikad med den på ett c: 30 om en övre
kanten kom sträcker vid en ändan i lakanet räckte gott o väl
mer om tricket med till i vid andra ändan när chatta bänddes över.
På vekt lakanets övre kant med garniturer in över tricket
i som ett bilde en vacker bänd mot tricket märkare bakgrund
läggs vid en ändan. En lundhulle med ingott av sam-
ma slag som lakanet mitt på sängen. Många rörelse gäse-
kantverkar i husmansbrinnor på 1890-talet. därmed hade sin
säng i stuga eller kammare på pyggnad även på vändagarna,
tricket i dräkt med blå bomullsbrodd i rött ull- eller udgam
som mörstergam eller inslag när det var i 10 stls var de vanligaste
då.

Man brukade också på 1880-90 talet virka i sticka vita Fä-
ben i dukar, men som man sydde ihop på stjärnmönstret
uppströkt, materialet var vitt trimmat bomullsgarn. På vänd
man vita eller träpågade tröcken i väffel mönstret eller ibland
vaddags tröcken i vitt & blått slät var i stannligt mönstret. Vita
tröcken vävdes också på att man i grovt trimmad vag utg. i vne
annars känd av mycket grovt (många tröcken lopptrimmade) bom-
ullsgarn i drag upp denna med grova strumpströcken i mönstret
stjärnan o.d. & så ändas för undan drag ut den så jämna
öglor bildades i mönstret därigenom framträdde. Vita
tröcken köptes också, av samma slag som 1890 talets stjärn be-
trökt dukar, i affärer eller av hringvande de judar. Ett vitt
tröcke av linn vävde slog kunde man ha på sängen i västman-
landet när som helst, men en lakan cabert på en säng tyckte
på sorg eller rättare begravnin. När man hade många nära
aufrivant hade man aldrig vitt tröcke på sängen, då måste
det vara vitt. Det var de virkade alla annars gemutvorna
som breddes över ett armar som passade i den fina sängen var
som helst.

ACC. N:R M. 10310:51.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så hade man på ett sådant ställe där man tog sig intryck av
 prästgårdar - eller kungårdar eller annars fina hem vid en r.o.
 hos en prästgård - gårdens dräng, jenny, jag minns från 1890-talet
 en stång med vassad hals på ändan rakt ut från byggen mitt
 över sängen & från den var en lång gardin av vanligt tidgar-
 dinns chaperad ut över sängens gavel där den räckte till
 väggens golvet, jag vet minnas att jag också sett sedan
 av hundra bottor med trött minster, Fransin gardinen, om
 kappan var hundra en stor rosett av hundra band eller fäst
 en bukett av pappersblommor, vitt ristat tische i sängen. Det
 var ett "sängområde", för oerdlig gammalt att "samla sig
 i", var de flesta med dröme, drom. "Höjaren prisa dem".
 Att äta till middagen. Over sig hade man för innan fyllen
 & orsakade ett stort uttryck av 1890-tallet hem: blick bland
 många man enbart andarna som kunde vara så stödd
 med gas- eller andspjeda att den stora som en ballong men
 som också: färdiga hem kunde vara stödd med utsliten
 pjeda eller krosspjeda som lite åt sidan & lämnade vänt

ACC. N:R M. 10310:52

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

trunt mitt på si / atthig mens hem kunde redstärkt: Di lig-
ga i fjärdyren si borsed stai off om örnen på den -
ka m fult tildringning. Över dyren hade man si st
runkle - ringtade, det som lög på sängen på dagen om det
var i alla enklaste laget men för det mesta ett samre ofta
ett av de nämnda fjörde tunga vända mest för detta ändamål
I djörghusman i andra samre bödder var det mest halin,
kassade dyren med vilen fjörde i lappa - sänkle d.v.s. ett
hast tade av trasmatte vis. Någon skildnad på böddning
vinter o sommar fanns ej mer inga jiltar i stöck tider för -
ken endast att man kunde ha någon litta dyra sommard
eller stora tider över. Var det mycket kallt s.d. för de som
lög i vaddad bästa i d utrymmen kunde en fjärdhinn på
som län bloddes över i skinn sidan med tider var, bredas över
fjög har lant min gamla berättar om län fjärdens kunde ha
det djörarna i "djörghuset" utan eldstad i med öppna grag-
gar i riggarna i pigorna i stället med dess öppna skorsten
stora dragiga utrymmen, län djörarna på de mörkare i

ACC. N:R M. 10310:53.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tiden i först med kiset kunde användas nästan i pigorna
bedde lundon. Men i sig som såg kunnat för att de inte skulle
pår hans påts.

Thick Fickens bröjde användas allmänt här först vid 1900-
talets ingång, ar tillflykts och upplärning av allt under deras
villkor, de saknade helt förståelse för stiftens händer
till orandynan av gylleräs med fjäder o vantördes när de
måste ligga i en bädd bäddad med orandynan.

Vaggan bäddades med fjärdynan, underdynan som
de stans underdynan o orandynan av gylleräs en större
orandynan eller större pudestopp. Inredningen en liten pudestopp
av samma slag med "pudestopp". När barnet, som i äldre
tid var bindet med "svet" i list" här ovan i nästan enda
mer, var nerstoppat mellan dessa försande dynor bredde
vaggelädet en miniatyr av de större orandynan o stoppade
väl mer i över den hela spändes så "vaggelädet", att fört
eller varit bindet så att två stänger som att stänga åt
över vaggan träs över den hela för att det skulle stanna

ACC. NR M. 10310:54.

från min plats när väggarna sattes i gång. Allt i genomsnitt var geggad-
vorne en kopie av de äldre sängutrustning.

Sängbän som jag kände sommar i samband med äldre
sängor men aldrig sett någon sådan i bruk. Däremot
saw det i min bostad på 1890-talet i dåvarande mycket van-
ligt, ja nog helt allmänt att äldre personer använde
sängbän. Det var ett med kulört utgående smör och
smörskat eller smör med lite smörskat smör och smörskat
handtag av trä eller av järn som hängde ned över sängen
och var fäst med en krok i vägg i loftet ungefär mitt
över sängen. Vill man ha det ändå när sängen stod upp-
kladd i samband steg man helt enkelt in genom på det.
Fäst de sängbän jag såg var ritna i avskärta min
jag kunde att de var spär ut att ha varit så tydliga
som möjligt med smärtafullt ordnade olika färger i det
utgående som användes och man hade nog haft samma min-
for färger som när man använde både Tiden och nydd-
elgen, något gemensamt därmed som var för denna detalj.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

R M. 10310:56.

något. Tyg vad jag vet
i det ing. 40 samma
av tiderna och hänge
läpfr inte säga där
ig till att de inte var
na vid Tiden och äld-
dgen i d som är lik.
sängen. Fanns möbelen
i en Tiden, därfr
slag och näst intill av
sängen till var ju mär-
enhet i all värdad.
1800-tal, och intill 1860.

något fint i det som
när bostaden i ma-
ning i som inslag, m-
här långsamt gå ylle-
int använde och med b-
m.

ACC. NR M. 10310:57.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rosig man att tjäna effekten av juget och på förkliden gro-
vare i juget. Det var då något sådant fint i det var
nog den första bekantskap man gjorde med kulört bom-
ullsgarn och kanske med bomullsgarn i sin helhet.

Efter 1830 kom så både vitt och kulört bomullsgarn allt
mer i bruk och på ett 10-tal år hade det helt slagit igen.
Första tiden använde man endast enkelt vitt bomullsgarn
till vita vävnader och i äldre vävnader av halolinné kan
man haft juget till viss del i bomullsgarnet som indrag
man vävde linsgarn och de frist ja. Men man så började
väva med bara bomullsgarn eller med detta till viss del
med "småna vävna" för att på den att väva, men de vävde
in den med mjölksticker av råmjöl = nu-mels-salla.
"salla vävna" och stork "salla" på den efter hand som man
vevde fram såg man så att det kom förhållanden inman det kom
fram till solen. Utan denna åtgärd verk inte enkel bomulls-
väv och det var ett abec. Men man så kom att använda trimat
bomullsgarn som det till ett vävde av tänds, klänningstyg

ACC. N:R M. 10310:58

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

m. m. som gränsade till varum. Då fick man också tillgång till
red garnet som användes till rustag, Täckes snöbeltyg, klä-
nings tyg m. m. Ullen fick man så knädd och både knädd
ö spunnen i fabriker & så var det i det närmaste slut med
arbetet med hemmaarbetat material av egen vävare,
lin & ull. För ganska lång tid framåt även av i fabriker till-
beredd garn i allmänhet & under de första åren av 1900-talet
fanns det bland allmogens många som inte höll det hemvä-
da för något vidare, det skulle vara jädligt för att vara
färdigt. Dock fanns det hem & även enstaka vävare som hela
tiden flitigt använde vävstolen. I senaste tid kan man se att
brådet sätter större värde på det hemmetillverkade Trasmatt,
filtar & duktyg kan varit med det under hela tiden. Väst
just vid när det gäller hemvärd & så gäddas väl i olika Teknik.
En vitt "kanke" med konsttygarna man enkelt kan märka
i en kornet eller renare kolmasurlet till prånglat med
både c. d. samt ofta en fästad par vid en ändas, kängare
i en kornet även om handduken var avlång, kunde känga

ACC. N:R M. 10310:59.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var som väst på en dörrpost i det turlika också på en hög
sång stälte s.s. till en himlingsång. Den var till en gammal
ö g att tänka sig på.

Förbättrings säng var jag aldrig uti eller varit närmast
här men väl långa sängar där det kunde ligga två
med fötterna mot varandra i med lundgård; båda änden.
För sängarnas bäddning är förut redogjort, och "vidda i bords"
bedde vänt över lade den när dyman, bred dyman, lagad
väl understoppat upplätt i räckande med till så långt det kunde
så lades understopparna om de lade var, annars under la-
kuset, så ~~st~~ andyman i oönska allt detta "sänkledd" eller
man skulle vidda ut frammande gjorde man sitt bästa för
att visa vad kuset förmedde genom att fylla sängen med
vackert sandade rikligt stoppade fjäddor och jag var till
applåderingar som varit vara vid annan säng utrustning
med fjällar eller lätta sticlådor som låg stilla där de blev
lagda, bekloga sig över denna allmoges krummar ruseri,
de kunde inte följa mig till sist i en säng där de sjönk ned

ACC. N:R M.10310:60.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

öfika på att försvinna i allt det mjuka varma öförsande.
 Ja liksom uppbäddad en säng var med mjuka försande dy-
 nen desto större bevis på välmåga öförmilig omsorg öförmilighet.
Väggar och tak

Man kan anse de öförmilig de värda drömmen som förmilig ut
 jag tyvärr inte men all utörmilighet liksom helgerna öförmilig
 familjefesterna till; vid begravning liksom drömmen med
 med till i renare även med vortet öförmilig en förmilig värm
 Det som skulle ligga på bänk, stol eller säng användes så-
 kallt av de gamla endast för det det var vortet för öförmilig en förmilig
 i renare tid redan 1400 talen gått in man; brudehem häng
 upp tändstämman öförmilig på väggarna eller använde det på
 annat sätt det öförmilig vortet vortet för öförmilig var med något av mig
 i hjärtat de gamla öförmilig de unga ibland brude öförmilig på
 ett bord i rummet men när de ledde det på golvet att tända
 på, det var något av ett helgerna tyckte de, "någon av de
 gamla tändstämman som var vortet de kunde vara alltid
 tändstämman."

ACC. N:R M.10310:61.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om hankles = handblåsar upphängning i nypor kända, de
kängde på sin bark som pyntad. Det fanns enligt gamla
unikens portkall o den nämnda brupp teckningen under en
fästa rektiga handdukar i ett huskall. Som färelare = hand-
duke tycks man mest ha använt delar av litet linne, la-
kan o.d. därpå tyder på också benämningarna Tärra-lase
lase = trasa eller samre tycke av något. När så en Tärra-
lase = tråk handduk blev för stilen till detta blev därav en
kare-lase = att Tråk kall på o vist en kare-blud-disk-
trasa. Föga utför beträffande linnet gick således på:
Lakan - handduk - tråkshandduk - disktrasa när det
var stabilt linne sådant det vänder för. Om finare
litet linne ryddes spöbarnsplog, därtill var nytt linne
användbart.

Lång handdukar med fäns flätning eller spets har an-
vänts att hänga över kläder o.d när det var fint o vid be-
gräning. En hankle är ett armat o de användes endast
för avsett förut ändamål. De kängde man i gärdar

ACC. N:R M. 10310:62

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ö ären i måställen om man ej njåto hade sådana, kunde dock
finnas i både må/folkstäm ö i gårdar, liksom i ena om
i andra fällen. Materialen hade man o fick man för sig att
man skulle vara sig ett par så gjorde man det, det kostade
intet.

9 den nämnda bouppteckningen står endast uppteget 3 st
hankle ö ett karu-bla ö inga handdukar alls trots
överflödet av allt annat sådant. Andarna är duk. i
andra hinner också blev hankle i karu-bla med pansar
de rickor gånge ändarna. På 1880-90-talet vet jag dock
att man även i både ö må/folkstäm värde lade såcken
handdukar var både i dräk ö gärdar o för de bättre fa-
miljerna ö ståndspersonerna som ju långt fört liadit
sig med stna föred av särskilda handdukar kunde
hvarmans kvinna som var särskilt värdniga vara
både handdukar i annat släktg i minster, teknisk
som önskad ö så ville så många den ene inte var
samma än den andre o handdukar föred som till stånd övrigt

ACC. NR M. 10310:63.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVFönstergardin.

Jag vet intet om hem man fäste upp Tygtycken ersedda
att mjuka upp ett hem till blyttid om man fäste rättna över
fönstren. Vid mig i begreppning hängdes emellertid lakan.
Tätt för fönstren som förut nämnts.

I hem där man ville följa med sin tid & lekna ständs
personer, först inom samhällets & i hem där man kunde
umgås med ständs personer brjode man redan vid in-
gången till 1890-talet, kanske ännu tidigare när man var
med sin tid, använde gardiner & snart blev det i somliga
hem något vanligt, i andra mer konservativa var man
länge motståndare till denna "onödiga krig för som skym-
de & stör mjö." Det var först två- eller kappgardiner i
länthumrar, en tridgardin eller kammard i spispiäng eller
liksomade tunn bomullslin, vita med ränder, stat var & mön-
ränder, ryphede eller vedade ränder, tridda på en kapp eller
vikt över elmsa så att en del av gardinen bildade en kapp
upplek inåt rummet, vardags stugar fick vist gardin. Kapp-
gardiner

64.
Fäster ofta upp något milt på så den blev snart draperad.
Sommarbarnen & andra fäster sig så laggardiner
ofta. Vackert blåade & stänkta redgardiner många i
gardinstänger & med en tjock ofta av kulört gam flätad
ellu vickad gardinbåre som omfång i köket med fäster
barnen, de var fäster om en ofta vidlyftig varord knapp
som var fäst i väggen. Samtidigt eller om tidigare 1870-80
tal till kom de vidare paraden i stoppade möbler. Dessa kläder
ofta med hemvärd bredvidt minstervärd tyg med inslag
av ylle eller redgam minstervärd i många färger i sin
gång eller upphänga.

Mitt enda barn fick trasmatten i brödgatru i trängardiner
på fäster ombr. mitten av 1890 talen. För ett exempel på de
gamla olika inställning till en sådan bykarkitel som gardiner
vile jag nämna något om ett par system som i 50-60 brödde
tillsammans i delade allt mer och mer av olika åsikter
när det gällde nytt & gammalt. Den äldre som var född
1836 & blev 98 år gammal följde mycket väl med sin tid &

inrättade sig så gott sig göra till enklare. I det som i det
gemensamma rummet där kom förbehållit sig bestämmande
rätten var det så tidsenligt som tröst med långgordiner
för frukten, stoppad soffor färdig i väggarna och man i de
andra två rummen hade kom att möjligt vända att på den
10 år yngre system att gå in på att enkla förordningen kung-
des upp, anskaffa den fick den äldre gjorts så det var aldrig
mer än rätt i förhållande till de äldre, de var naturligtvis i mindre
hjälp som den gammalmodiga system kunde sig besvärad
as. Det äldre hade varit mera i botten kom i taget intygade deras
den yngre ville att allt skulle vara som på förut om tid.

Det ändres mycket gardiner från 1890-talet i jämförelse i tiden
hansmans kvinnor kan gjort sig förbjudet på sådana beställ-
nings värdet såväl som annan. Det kan dock förmodas
gammal döds gärdar den gamla rummet regerat som på
1890-talet i in på 1900-talet så länge de gamla levat i
fäst rida där det inte fanns värden gardiner eller möbler var-
ken i stugan eller sommarstugan endast i sommarhuset.

som var det egentliga jarmmet. På mest yngre hvarter ändade
den styret blev det total förändring i detta som i allt annat
efteråtstuder hos de gamla konservativa mot den lys
som gaddiner för frusten var var således ganska konstad
o satt i så länge den äldre generationen kunde om de först sitt
liv utestående i brude miljö, yllefolk följde gärna med
tiden när det gällde något nytt.

Härta rullgar dimer med landskaps eller blommanstia i
blått påtryckta minnas jag från sambandet från bryllup år 1890
Talei, de var nog ännu något äldre. I de äldre landskaps
i över de enkla linnen, sambandet kunde man ha vörde
tills randiga gaddiner som kängdes för frusten för att lindra
insyn. När hus var tänt eller också hade man jalousier so
tunga tröjor med vörde med hultade triden, ofta med ett
röda blommanstia i blått de rullades ihop o hys bort o ställes
medt uppåt frustet när det behöves. På många ställen hade man
inget trög. Också kunde ha jalousier i ramar man hade gaddiner.
På blev det mest- eller omkring reholshiptet under med rull-
gaddiner

o de kunde man då man var vidlyftig höra sedan i sätta upp
i salen o rum där man aldrig vistades bara dufn ut det sig
frat i förnamt ut. Lanthandlaren kunde skaffa hem sedan
i skaffa de så många av dem skulle många vara lika gods. i
vi har många meningstörre förbär kommit till.

Gylmatten

År 1890 talat hade man ganska allmänt gulten
makre i bestände med sand o klockad buxten o där fanns
många städer stampade lagor o i dem kunde ju inte maten
komma i föga. Det förböras dock redan på 1880 talat att
man såväl i hus man hem (hanske präst i deroa) som de
jick medt framme) som gälden hade trasmatten i kamme-
rens brädgals rum sandat lagor i stugan där man gick ut
i in med traskarna på i kullarna sig q materna med blida
ögon de länge de skulle ut i in o stugan vid måltiderna. Ty
när det kom maten på skuret gals måste man sätta traskarna
i jick q traller yotta på golvet. "onödie prökt"
Trasmattorna var q något mytt sedan hade man som frist

ACC. NR M. 10310:68

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

framkallits varit alltid till Tjockan en stik, slag, mygga
 sådana för mörkerbjuts, blodresor o sådana till last i
 rönnar sängtjockan för dräng hammarängar o.d. De äldsta
 trasmattnar väck man med linspinnen o trimmat
 linsgar en givare sådana till var, träsandiga med flur
 jagar i sådana garstas mycket gulfärgat lime i dessa
 färgat i hundbek som plockades i blomningen. Men både
 garstas mycket i fyra skift det blev tjockan i tyngen o hade
 mig varit tekniken när det gällde Tjockan, nu när önskar man
 några till stift var som blev bättre o med stiftare yta. Den
 första viten "staj o dolda varjed" den senare guter det just
 på men "di ills prä si o va lättna i kanten". Minde trasmat-
 En med upplade dokklippta trasränder till slag, var
 har varit mycket vanliga på och att man plockat in hela
 remsor av de gula trasen i meda ränder o de märke
 fälten i sådana trasmattnar eller som må/igurer marmar
 bältocten o.d. Rutiga o andra mönstren mattnar med tät
 bomulls var där mönstret vokat o varjen dolda inslaget o

bildade olika mönster i med apparieret sådagan eller från
blippta haars bildade utgjorde inslaget var mycket van-
ligt i ofta tichter hela golvet en sådana mönster vid rek-
lets bränan de som utlaggades var billigt. Stora mönster i
yller, sandiga den yllst lög tätt i tygde i gas städga jama
den man hade tillgång till ut i obegränsad mängd. Ticker
på golvet som mönster blev några tider till i jag blev en
förmåll nämnde till äldre personer stark reagera emot att man
hade ett tiche som mönster "de skulle då inte komma komma
in i den i gå i tina ps de."

Slip och gåvor.

Brögge mans- = Guldsmideskistan var i äldre tid, åtminstone
t.o.m. 1850-talet allmänt en gåva av bruden i tillverkad av
hemma. På kunde broderade eller flätade stumpe band
var en gåva från fästans till fästman. I äldre tid var nog
dicksilvret o.d. huvudsakligen fästmannens gåvor till
fästans i så psalmbok fördes men några textilier i den
riktning vet jag g om i äldre tid. Senare däremot

på 1866-70 talen då man övergivit läroverksamheten var
det mycket vanligt att förtäring fick en sällskapskarakter
gavrit med panse, eller en sällskapskarakter eller annat de var-
derut blödder eller sällsk. För blödder i sällsk. var man myc-
ket nog då under tiden 1866-80 talen ö äro som gävar som
som varit emellan var de mycket vanliga, en vän kunde ge
en annan en sällsk. som gävar, gävarar för någon vänstäm-
en make kunde bryta en sällsk. eller sällsk. ut maken, en
man åt dottern o. s. v. ö det fanns sällsk. i sällsk. en
olika slag, stora konger med väl utlagda sällsk. var
i alla hundra hundra minns jag själv på 1890 talen,
loften ö kullarna es sällsk. med panse, älska persiska med
det färgrika minsten inrikt, ansiga för kriget utövande
ö utgjorde förmåna ö krigt läroverksamheten gävar, man kunde
offra stäm delar es en älska för en sådan själ. Så var
det påstått i chassimur - en slags mjukt fint ylltugg tyckt
persiska sällsk., dubbelstjärnor, som varit chassimur som
bars flera gånger dubbla ö som hade panse i den del

41.
som blev utåt när schalen var rätt hopplaga att bära kängan.
de liksom de persiska, dessa vänta dubbelgåsa av
mattorna gylltyg uten mönster var för sig i svart
kläddel, förmoda på sin tid i ofta en gåva av maken 1886.
Täcket. Skuldrare ovärta schalen för sig i svart kläddel var
av samma ylle med inrikt mönster i färg och mindre. På samma
ett ställe av beströta schalen i schalitten, lättare i brokiga för
sommaren med rosermönster i björta färga i svart eller beströ
botten, men nämnde ^{den} polka-schalen, kasmin-schalen med
persiska mönster i kasmin i schalig-schalen där mön
stret var tryckt i färspröcklig botten i gråbrunt i vitt. Äro
de här uppräknade stoken färgs även schalitten i det färgs
färga i rimplice kvaliteter därav, mindre brösten att
bryta om halser friksom också som gåvor, kunde vara av silke
i många färga, så ock breda raka band av silke, kalsduka
att bryta i en rosett, enfärgade med mönster i björta färga
eller beströta i randiga med färg vid ändarna, om ofta
en gåva åt fästman på 1880-80-talet. För den kallan västida

ACC. NR M. 10310:72.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I minne för värmens skull hade man jiltschalen, nog aldrig
 gått då de ofta vädes i kummen i strickochs till be-
 ridning, lamm-sjaler, rutiga o dubbeltråda med jämsid-
 minster av lammull o sefyr gann sjalar också rutiga
 båda sorterna i färgerna brunt, grått, svart vitt o gult kunde
 drämsat mycket väl förkomma som garn. Tidens schaller
 o schaller höjste man dels i tiden o dels i kummen av
 gårdfarerhandlare ofta västgötskallan. På sådant man
 allmunt i kummen schaller i hel- eller halv gylla, struntiga
 i rödbrunt o ljus gråblått o med marmblått yanske ljus
 i båden, minstet antingen diagonal eller rutigt med
 rutna i diagonal, yllst vantigt, ja alla kummen hade så-
 dana schaller på 1880 talet då de som till o framåt i tiden
 och tröskle o knut i jeans sörte i desor som jiltschallan.
 Det var mycket om schaller men som de dominerat i tiden
 period i mycket ofta utgjorde garnen nästan de som på
 var det gäller att lamma en bild av kummen textiler genom
 tiden.

Något om hemgiften

På hemgift hade kvinnorna i regel blott näst de gifte
nigöredon nuda fläckerna var mår täckte bröstarna
därja o lede naden för barnens räkning räden o.d. o trö-
na gjorts arbetade ihop till den för de vettl upp.
Ofta på jorherna täckte undarna näst de samlade i för-
tröna även om dessa g. gjorts ögnade i tanken därt.
Bondfläckerna värdet o det nyddes med tanken på att
en gata derta skulle ha flera hsten fulla med linne, sytt
o i räden, duktyg, sängkläder o även gånglinne i gång-
kläder för hela livet i äldre tida o in på 1870 talen o därav
många klänningar o armar sedan som frut är nämnt o
personliga textilier sakar från den tidperioden. Kvinnans
antur o innehåll i den var en värdemått som sig god som
någon o något man räknade med vid giften, det var ett ka-
pital i naturen hushållningens tid. Skostent kvinnorna
si hade vad de behövde under hela sin livstid samt de
dock att samla o arbeta ihop o lägga ner för kommande.

74.
genera tion. Kvinnorna vänder sig till den stora delen av antalet
fulla kvinnor de färdig och sedan också på andra under
en livstid, det kunde finnas 7-8 gånger upp till 10-12 kvinnor
fulla med textilier i ett välbärgat borden och de viktig-
kvinnorfolk i husmanskvinnor kunde ha ständigt sysselsättning
stora delen av året med spåsar för en gård. Det var också med
avseende på gamla kvinnor att en yngre generation ^{inte} som
att inte sätta det värde på deras samvård förut, som de
under hela sitt liv strävat med att samla åt dem i som de
varit så stolta över, när en ny industrialiserad tid gick
in, något som jag själv under min uppväxt ofta blev vittne till.
Också tjänstefigurer hade som förut nämnts i regel en hel
del av vad som ansågs vara till, liksom, sängkläder i gäng-
kläder m.m. samt iälvor därtill många av dem. Tills om
de tjänat flera än när lönerna i de ingick i naturen lönerna
kontant lönerna för en fullgod lön var på 1860-70-talet cirka 32 Rd
30 Rd i lön å 2 Rd i jantepånger ~~allt som~~ i öfrigt utgick lönerna i na-
turen till stora delar i vin i de såkliden i skoden.

ACC. N:R M. 10310:75.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Att "fröa-lined" kunde finnas även vid dessa
kommas död 50-60 år därefter även om de antagit deras
hela livet ut om de tjänat från död till 16 till 23-30 års ålder
och haft sin rätt.

Inte några vävare bland barnmanskomman, kunde i-
bland ha varit vävare vid lungårdar kunde ja i uppdrag
att i sina hem vara något vidlyftigare än det vanliga
vanliga att lungårdar där man samlade till lunggifen
kan vara en förklaring till att man då i då kan finnas
någon med sådant utspinning som se ut att inte vara lika
där. Så kunde också "mansellen" på sina hem som av någon
anledning lyckats ut i sin miljö, fattiga prästdötror ta
för att förjunga sitt upplevde bruders nadsdukar med engelskt
broderi i fint linne eller "socherduk" eller s.k. blått eller
annat tvinnat fint material. Präst kan jag i min ågo att så-
dant stort tyllblått med stort rött blommotiv i en blått
och rött vid de två sidorna, några av tyllbroderi och nadsdukar
och socherduk med engelskt broderi kan även finnas i den samlingen.

ACC. N:R **M. 10310:76.**LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

so förtärlig som en gång ingick i min svärmors trustning
Det var arbeten uti ett par manseller i Östgöta som
gafte mig år 1845 eller 46. Hennes son lärde också enligt de
gamlas utsaga en hel del i värdshuset uti en nyttan som var
rättvis vid Torsjö vid Tryan år 1800 Talat. Det var ju man
med oaktadt kanner ö. vi har det nog ofta varit i det var
nog just när det gällde hemgiften man kände vilde visa sig
framstående i hemmet med något nytt finare än vanligt.
Betalningens för tjänst i annat sådant arbete utgjorde mest
en natur i bröd i fläsk gryn o.d. men något lamm och
dick och kontant, husmansbrunnens förtjänst.

Att bruden vid brölloret skänkte gästerna något var jag
aldrig hört om men åtminstone på 1890-talet då de ^{bruden} som
ville följa med sin tid hade stöja och bruka anfall gäst-
erna mot gillet så att bruden och vi som var vid i hemmet
stöja som helt upolierades, det skulle betyda eller besöka
lycka, men det var såhelt inte en sed ^{not} med i allmogelivet
utan importerad från andra klasser liksom stöjan i vita klän-
ningar.

Förvaring av textilierna

När många människor samlades för, ämnade vid slutet av 1800-talet i våra äldre "huskläder" kunde man för-
märks en nästan obeständig lukt alltid lika man g. lite-
många någon annars, museal skulle man kunna kalla
den. Det var den lukt konstlegas kläder och alla tex-
tilier, även gångkläder, förvarades nämligen nedlag-
da i klädkåsar, men eller mindre gammal målade kistor
av ek. Och den var man som ovan nämnt mycket väl
försedd och utgjorde både klädkåsar i garderob. Den lukt
kläderna in med mycket smällar i några plogg som färgas
med stensörse som var en gammalstående karaktäristisk
oförstånbar lukt, detta i hopp och minnen utan nämnvärd lukt
tillförsel gas uppkom till den nämnda lukten bland en
helgodels klädd publik.

Som ett exempel på mängden av konstlegas textilier vil-
ligg nämna att man var osäker i 1900-talet antingen om en
man gamla gifta gårdarna där den var varit fullständigt lam-

ACC. N:R M. 10310:78.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

men en oräntligt intellekt i sängliggande i reanman 40 år
 den andra minde betande, men den den första hela tiden
 samlat nya blödder persedlar, köpt, tätt ny övare åt den
 bida, ^{hög och} betts auktionen i 2-3 hela dagar först intet annat
 om textilier samlat att sälja i så bistrens de legat i o
 de var många samt ett par byråer i höga prydnadsaker.
 och liksom då på tinnus efter tinnus med att sälja utbrist
 klänningar eller utbrist tinnen, blev man borta någon
 tinnus såg det precis likadant ut när man kom igen.
 Där hade stått hela neder med fullproppade kisten i värdhu-
 set o som omväxling i den lomas tillvar kunde man då o
 då på bän in en kista o plocka upp dess inmetade till
 hennes beskiedande, någon annan mytta ömsar kunde
 hon aldrig på som inte ens kunde på handla till rummen.
 eller på sina plagg. Funderlusten samlat den utredde
 till sin allra högsta grad. En annan nida hade dock varit
 denna somlartust i detta på en för mildare. De som bär
 tänkte alltså på de fattiga o hon lät ofta ny för att skaffa

ACC. NR M. 10310:79.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jättiga husmanshemmen i östgötiskt med sömnad o' vävning.
 De många saker som berätt ägarinnorna så många glädje-
 stunder men otäcklig kommit till användning som i stort
 sett värdelösa när de spriddes omkring bland allmänheten.
 Den tid var då 1900 länge sedan förbi o' det oskligt
 antika bland det hade man då ännu inte fått upp öga-
 men för värdet i, det var gammalt bräde som ingen på-
 gade efter. När en bräddel dånar åter kom ut på skallen
 att 30 år därefter kändes man om det som var antikt.
 Så hade tiden o' folks värdesättning varit förändrad.
 Så kunde en gammal schal som gick för att var hemm
 år 1900 betinga upp runt 100 kr 1930.

Påliga dagar på försommars luftade man sina förid
 as gyllesaker om en eftermiddag som man gick de inte tar
 upp i luftas därmed var man mycket ugg, gjorde man
 det gick man mal o' elände i det o' det blev mycket sämre
 än om man inte luftat alls. Som naturligt används
 man som nämnt påminst maten som skars ut i lufttrike-
 des

ACC. N:R M. 10310: 80.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och då var färdig att blomma, lades mellan ploggen & min
fringis armars hände det hände att det gick rakt i mel-
örten. Många, djupland och orannämnda med de
våldiga joriderna använde vassstäm som höptes i uppst
& stredes bland ploggen. För att på en god vikt bland lim
i mindre ploggar användes larendelkropp som klapptas
vid blomningen i tuffträd.

För en avslutning vill jag åter en gammal vinst
som min mor berättat & som gett ut för sammanfatt jag nu-
turligtvis inte kan gå i god för den. Den är från tiden
före 1880-talet då alla gäng klöde jorden i kirsten & lydde på:
"Det var en dräng som hade ett gott öga. Den trösk i ett
ställe, men uppmärksade honom & talade om hur
dubbelig han var i sitt arbete, hur sparsam en toffa var
om dagen m.m. Drängen hade dock sina trivselstunder
& ville pröva om det var sant, så dålig trösk och
ja inte en enda lare anslagen om att bli av med, men
men näste vände på nåd och egenskaper som sin tillämnade brinna

ACC. N:R M. 10310:81.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Såfrå tog han Trons bistermycke o' mig in den i Tröten
i spinnrocken när kom inte sig då o' så stände
han mätte med henne vid kyrkan, vanlig mätte-
plats för de unga för i tiden när man allmänt gick i
kyrkan. Söndagen kom men ingen Trö. När de ängar
så kom till gårdar o' undrade varför kom inte kom som
naturligt var beklagade kom mig, kom hade blivit
as med sin bistermycke o' kunde inte ta någonstans
då kom inte kunde komma åt sin söndagskläder.
De ängar gick då bort till spinnrocken i Trö fram
myckeln som satt där han satt den. Något fick bli där
inte as då hela veckan gått utan kom gjort något vid
sin spinnrock. Men som inte haft något annat att bli as
med sin Trö fick beakta henne o' de ängar fick röka mig en
måla på annat sätt. -

Härmed avslutas dessa ror, där du nog varit som man
som bort Tegas med o' kanske en del kommit med som
något kommit avslutas i som kanske skulle bli ännu längre
in i nya tid o' må.